

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Юридичний факультет
Кафедра соціального права

Затверджено
на засіданні кафедри
соціального права
факультету юридичного
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 12 від 25 серпня 2022 р.)
Завідувач кафедри _____ проф. Пилипенко П.Д.

Силабус із вибіркової дисципліни
«ВІДНОВНЕ ПРАВОСУДДЯ У СФЕРІ ТРУДОВИХ
ПРАВОВІДНОСИН»

що викладається в межах ОПП «Право»
першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти для здобувачів зі спеціальності 081
«Право»

Львів 2022

Силабус
спецкурсу “ Відновне правосуддя у сфері трудових правовідносин”

Назва курсу	Відновне правосуддя у сфері трудових правовідносин
Адреса викладання курсу	79000, Львів, вул. Січових стрільців,14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет Кафедра соціального права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	081, право
Викладачі курсу	Бурак Володимир Ярославович, д.ю.н., доцент, доцент кафедри соціального права;
Контактна інформація викладачів	volodymyr.burak@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Онлайн-консультації в день проведення лекцій/практичних занять за допомогою освітніх платформ Zoom та Microsoft Teams. Для погодження часу он-лайн консультацій необхідно писати на електронну пошту викладача або дзвонити. Максимальний час очікування відповіді викладача та погодження дати і часу консультації не може перевищувати 2 робочі дні.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Дисципліна «Відновне правосуддя у сфері трудових правовідносин» є вибірковою дисципліною з спеціальності 081 “Право” для освітньої програми першого (бакалаврського)_року, яка викладається в 7 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс розроблено таким чином, щоб надати магістрантам необхідні знання, які обов’язкові застосування окремих форм відновного правосуддя при вирішенні трудових спорів. Тому у курсі представлено примирення, медіацію як окремі форми відновного правосуддя при вирішенні трудових спорів.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Відновне правосуддя у сфері трудових правовідносин» є набуття студентами навиків, умінь, знань, необхідних у правозастосовній діяльності юриста при вирішенні індивідуальних і колективних трудових спорів, вміння застосувати примирні процедури та механізм медіації при вирішенні трудових спорів, застосувати механізми захисту трудових прав працівників. Основними завданнями вивчення дисципліни “ Відновне правосуддя у сфері трудових правовідносин ” є: 1. поглиблене вивчення трудового законодавства та наукових джерел щодо відновного правосуддя при вирішенні трудових спорів; 2. аналіз матеріалів практики стосовно застосування системи відновного

правосуддя.

II Сформувати у студентів:

- **здатність використовувати сучасні правові доктрини “відновного правосуддя” в процесі застосування їх на практиці;**
- **здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ “відновного правосуддя як механізму захисту трудових прав”, а також якісно впроваджувати у правозастосовну діяльність;**
- **здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів – роботодавців у взаємовідносинах з органами державної влади та іншими суб’єктами; клієнтів – роботодавців у взаємовідносинах з працівниками, інтересів клієнтів – працівників у взаємовідносинах з роботодавцями;**
- **здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості у правовідносинах між роботодавцем та працівниками, а також між роботодавцями та органами державної влади чи іншими суб’єктами;**
- **обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи;**
- **використовувати передові знання і методики у процесі локального нормотворення та правозастосування інститутів приватного права у процедурі реалізації механізмів відновного правосуддя для захисту трудових прав працівників;**
- **аналізувати та оцінювати практику застосування інститутів відновного правосуддя, тощо.;**
- **обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування законодавства;**
- **інтегрувати необхідні знання та розв’язувати складні задачі правозастосування у різних сферах взаємовідносин роботодавця і державних органів щодо реалізації відновного правосуддя.**

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Нормативний матеріал та судова практика:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України. – К.: Ін-Юре, 2014. 2. Кодекс законів про працю України. // Електронний ресурс. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/322-08 3. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 5 вересня 1999 року № 1045-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 45. – Ст. 397. 4. Закон України «Про соціальний діалог в Україні» від 23 грудня 2010 року № 2862-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 28. – Ст. 255. 5. Цивільний процесуальний кодекс України. 6. Рекомендація Міжнародної організації праці № 92 «Щодо добровільного примирення та арбітражу» від 29.06.1951 // Електронний ресурс. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/993_232. 7. ДИРЕКТИВА 2008/52/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ від 21 травня 2008 р. Про деякі аспекти медіації у цивільних та господарських правовідносинах. // Електронний ресурс. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_a95 8. Про деякі аспекти посередництва (медіації) в цивільних і комерційних справах: Директива № 2008/52 / ЄС Європейського парламенту та Ради Європейського Союзу 21.05.2008 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a95 9. Про встановлення загальних правил інформування та консультації працівників Європейського Співтовариства: Директива 2002/14/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 11.03.2002 року. URL : https://minjust.gov.ua/m/str_45891. 10. Про медіацію в цивільних справах : Рекомендації Ради Європи від 18.09.2002 р. URL : https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1568851&Site=CM 11. Європейський кодекс поведінки медіаторів. URL : http://ec.europa.eu/civiljustice/adr/adr_ec_code_conduct_en.pdf <p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Альтернативні способи вирішення трудових спорів / В. Я. Бурак, Л. В. Кулачок-Тітова, П. Д. Пилипенко, Н. Чудик-Білоусова ; під ред. У. Гельманна, П. Д. Пилипенка. – Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2015. – 172 с 2. Бурак В. Я. Правовий механізм захисту трудових прав та законних інтересів працівників: монографія. /В.Я. Бурак, Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. 440 с. 3. Бурак В.Я. Правові засади захисту трудових прав працівників. / В. Я. Бурак. – Київ, Істина, 2013 4. Запара С.І. Захист права на працю: теоретичні засади становлення та розвитку: Монографія / С. І. Запара. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2013. – 380 с. 5. Лагутіна І.В. Форми захисту трудових прав працівників: Монографія / І. В. Лагутіна, Одеська юридична академія. – Фенікс, 2008. – 160 с. 6. Пилипенко П.Д. Проблеми теорії трудового права: Монографія / П. Д. Пилипенко – Львів: Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 1999. 7. Трудове право України: Академічний курс: підр. для студ. вищ. навч. закл. // За ред.. П.Д. Пилипенка. – 5-ге вид., переробл. і доп. – К.: Видавничий Дім „Ін Юре”, 2014. – 552 с. <p>Додаткова література</p>
--	--

1. Балух В.С. Альтернативні способи вирішення індивідуальних трудових спорів / В. С. Балух // Право і суспільство. – 2015. - № 4. – С. 45-50.
2. Дараганова Н.В. Медіація як один із альтернативних способів вирішення індивідуальних трудових спорів / Н. В. Дараганова // Юридична наука. – 2011. – № 6. – С. 77-83.
3. Запара С.І. Принципи позасудового захисту права на працю / С. І. Запара // Право і суспільство. – 2013. – № 6-2. – С. 145-150.
4. Кабанець В.О. Медіація (посередництво), як альтернативний спосіб вирішення трудового спору. / В. О. Кабанець // Форум права. – 2011. - № 4. – С. 340–342; [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2011-4/11kvovtc.pdf>.
5. Кириченко Т.М. Відновне правосуддя як один з напрямків удосконалення трудового законодавства України у контексті міжнародних стандартів / Т. М. Кириченко // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. – Серия «Юридические науки». – 2-13. – № 2-2. – С. 144-150.
6. Подковенко Т.О. Медіація як один з альтернативних способів розв'язання юридичних конфліктів [Електронний ресурс] / Т. О. Подковенко // Держава і право. – Вип. 45. – С. 31-38.
7. Присяжнюк І.І. Запровадження медіації як форми відновного правосуддя
8. Strang,(1999). Restorative justice: current developments and research findings. In Proceedings of the Australian Institute of Criminology Symposium on Crime. Australian Institute of Criminology, Canberra.
9. Braithwaite, J. (1999). Restorative justice: assessing an immodest theory and a pessimistic theory. In Crime and Justice: A Review of Research, Tonry, M, ed., 25. U of Chicago Press.
10. Van Ness, D.W. (1997) “Perspectives on Achieving Satisfying Justice: Values and Principles of Restorative Justice.” The ICCA Journal on Community Corrections 7(1): 7–12.
11. Zehr, H. (1997) “Restorative Justice: The Concept.” Corrections Today 59(7): 68–70.
12. Zehr, H., and H. Mika. (1997) Fundamental Concepts of Restorative Justice. Akron, PA: Mennonite Central Committee.
13. Heather Strang and John Braithwaite (Eds.). 2000. Restorative Justice: From Philosophy to Practice. Aldershot: Dartmouth. (Ch. 4, pp. 55 – 76.)
14. Alexandr N., Steffek F. Making mediation law. (2016). Research Collection School of Law. URL: https://ink.library.smu.edu.sg/soi_research/2232/
15. Loi Piera Mediation and Conciliation in Italian labour law. Hungarian Labour Law. E-Journal. (2017/1). URL: http://193.225.195.146/letolt/2017_1_a/A_01_Loi_HLLJ_2017_1.pdf
16. Vivian Berger Employment Mediation in the Twenty-First Century: Challenges in a Changing Environment. 57 p. URL: <https://scholarship.law.upenn.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=&httpsredir=1&article=1153&context=jbl>
17. Katarzyna Antolak-Shymanski Mediation in Polish Labour Law: Comparing Its Evolution and Development to Labour Mediation in EU and US Law. Review of comparative Law. Volume XXXIV. 2018. URL: <file:///Users/bohdan/Downloads/4510-4655.pdf>

Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи

Очікувані результати навчання	<p>Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:</p> <p>СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи при застосуванні окремих форм відновного правосуддя.</p> <p>СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення при вирішенні трудових спорів, давати розгорнуту юридичну аргументацію при складанні угоди про вирішення трудового спору..</p> <p>СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур примирення та медіації в Україні.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти окремих форм відновного правосуддя.</p> <p>СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід при вирішенні трудових спорів.</p> <p>СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів працівників та роботодавців.</p> <p>СК15. Здатність самостійно готувати проекти договорів про залучення медіатора, угоди про вирішення трудового спору, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.</p>
Ключові слова	Відновне правосуддя, переговори, медіація,
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій, лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру письмовий/тестовий контроль
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Презентація, лекції, інтерактивне навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, коопероване навчання), розробка та представлення проєктів, дискусія, тьюторство</p> <p>Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проєкти, спільні розробки, тьюторство* , навчальні спільноти і т. д.) проєктно-орієнтоване навчання, дискусія</p>
Необхідне обладнання	
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>25</u> • контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів <u>25</u> • залік (на основі сумарної оцінки за кожну із письмових робіт): 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів <u>50</u> <p>Підсумкова максимальна кількість балів <u>100</u></p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої</p>

	<p>академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку	Залік оформляється за результатами поточної успішності.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу «Відновне правосуддя у сфері трудових правовідносин»

Тиж./ дата/ год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1.	Тема 1. Концепція відновного правосуддя у трудових правовідносинах. Поняття та принципи відновного правосуддя. Форми відновного правосуддя при вирішенні трудових спорів.	Лекція 2 год			
2.	Тема 2. Поняття та класифікація трудових спорів. Способи вирішення трудових спорів. Поняття трудових спорів та їх сторони.	лекція 2 год.			

	<p>Видова приналежність трудового спору та її вплив на спосіб і порядок вирішення спору.</p> <p>Нормативно-правові акти, які регулюють вирішення трудових спорів. Способи і порядок вирішення трудових спорів. Загальна і спеціальна процедура вирішення трудових спорів у судах. Приватна процедура вирішення трудових спорів та її різновидності: примирна процедура, погоджувальна процедура та посередництво.</p> <p>Застосування механізму соціального партнерства при вирішенні трудових спорів.</p> <p>Форми участі профспілок у вирішенні спорів про право та спорів інтересів: участь у системі соціального діалогу, зокрема при проведенні колективних переговорів, консультацій, а також укладення колективних договорів та угод; здійснення представництва найманих працівників при вирішенні індивідуальних і колективних трудових спорів..</p>				
3.	<p>Тема 3. Форми відновного правосуддя при вирішенні трудових спорів.</p> <p>Поняття та види форм відновного правосуддя при вирішенні трудових спорів. Основні принципи, на яких вибудовується система відновного правосуддя при вирішенні трудових спорів. Переговори (negotiation), примирення (conciliation), посередництво (mediation), третейські процедури. Укладення мирової угоди в судовому провадженні. Особливості мирової угоди у трудових спорах про право. Поняття та суть третейської процедури. Види третейської процедури при вирішенні трудових спорів.</p> <p>Юрисдикційне застереження як умова трудового договору.</p>	лекція 2 год.			

4-5	Тема 3. Форми відновного правосуддя при вирішенні трудових спорів	практичне. 4 години		Підготувати схему «Окремі форми відновного правосуддя у сфері трудових правовідносин».	
6.	Тема 4. Переговори, як форма відновного правосуддя при вирішенні трудових спорів. Переговори як спосіб вирішення індивідуального трудового спору. Вирішення індивідуального трудового спору способом переговорів. Консенсус – основна мета переговорів. Сторони переговорів. Переговори, як складова інших способів вирішення індивідуального трудового спору. Про обов'язковість переговорів при вирішенні спорів. Встановлення результатів переговорів.	лекція 2 год.			
7-8.	Тема 4. Переговори, як форма відновного правосуддя при вирішенні трудових спорів.	практичне 4 год.		Опрацювати матеріали документів Підготувати угоду про вирішення трудового спору за результатами	

				переговори між сторонами. 4 год	
9-10.	<p>Тема 5. Застосування медіації при вирішенні трудових спорів. Медіація як спосіб вирішення індивідуального трудового спору. Основні риси медіації. Участь посередника - основа мирного врегулювання конфлікту під час вирішення спору способом примирення і медіації. Порядок залучення медіатора. Пасивна роль медіатора та активна роль посередника у залагодженні конфлікту. Юридичне оформлення вирішення трудового спору з допомогою третьої сторони. Укладення медіаційної угоди.</p>	лекція 4 год.	.		
11-13.	<p>Тема 5. Застосування медіації при вирішенні трудових спорів.</p>	практичне 6 год.		Опрацювати матеріали документів. Підготувати угоду про залучення медіатора; підготувати медіаційну угоду. 6 год	